



รายงานการวิจัย

ศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ

Hybrid Learning

กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ศรีวิชัย

Studying The success of Hybrid Learning Course

Case study: Student of Faculty of Business Administration,

Rajamangala University of Technology Srivijaya

ธีภากรณ์ นฤมาณลินี

รัตนา พัฒโน

จตุพร จิรันดร

พัชรี เถาว์ถวิล

โครงการวิจัยนี้ได้รับเงินทุนอุดหนุนจาก
งบประมาณรายได้ คณะบริหารธุรกิจ พ.ศ. 2554
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

(ก)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

การศึกษาค้นคว้าผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ทำให้เข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning และ ประยุกต์ใช้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาศัยการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาระบบจัดการฐานข้อมูลในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 100 คน โดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposing Sampling) จากการศึกษาพบว่า

1. เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างเชิงวิจัยของผู้เรียนมีผลต่อคะแนนหลังการทดสอบ พบว่าความแตกต่างของคะแนนหลังการทดสอบจำแนกตามเพศโดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่ต่างกัน และ ทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวัน กับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .005 พบว่าระยะเวลาในใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงกับคะแนนหลังการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์กัน

2. เมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เมื่อ ทดสอบความแตกต่างกันของปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า ปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบมีความแตกต่างกัน

3. เมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ พบว่า ระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85, SD. = 0.723$)

Abstract

The purpose of this research project was to The success of the learning activities Hybrid Learning with online tutorials. Case study: Students of Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Srivijaya.

Studying The success of Hybrid Learning Course, Case study: Student of Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Srivijaya which to understand the process of Hybrid Learning and Applying of learning management systems that according with teaching courses through a Hybrid Learning. The samples used in this study included students from the Faculty of Business Administration Program in four years as part of normal and extra program of Information System Department that are registered in the semester 2 / 25534 of a total of 100 students with purposing sampling found that

1. When analyzing the differences biological factors with post-test score found that biological factors with post-test score are no different. And test the relationship with the average daily hours of service per day and post-test score that are not related.

2. When we test different with quantity of collaborative learning with post-test score in level of significance in 0.05 showed a significant difference.

3. Level of student satisfaction to the Learning Activity of Hybrid Learning based on Learning Management System. The students are as well in overall ($\bar{X} = 3.85$, $SD. = 0.723$)



(ค)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติงานในหลาย ๆ ฝ่ายด้วยกัน เช่น เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสำนักงานคณะกรรมการธุรกิจ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสาขา ที่เสียสละเวลา และได้ให้แนวคิดและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย ตลอดจนนักศึกษาคณะกรรมการธุรกิจผู้ให้ความร่วมมือในการร่วมพัฒนาระบบ จนทำให้ได้รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ขึ้น

ขอขอบพระคุณคุณปู่ คุณย่า บิดา มารดา ที่อยู่สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าตลอดมา ซึ่งถือเป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้าสามารถทำงานวิจัยในเรื่องดังกล่าวจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณท่าน รศ.เยาวพา ณ นคร คณบดีคณะบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของข้าพเจ้าที่ได้ให้ขวัญและกำลังใจทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายทุกประการ

คุณประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากรายงานการวิจัยเล่มนี้ขออุทิศให้ ปู่ย่า บิดามารดา ครู อาจารย์ และเพื่อนร่วมงานที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธีภากรณ์ นฤมาณลินี
กันยายน 2555



(ง)

คำนำ

รายงานการวิจัย การศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โครงการวิจัยนี้ได้รับเงินทุนอุดหนุนจาก งบประมาณรายได้ คณะบริหารธุรกิจ พ.ศ. 2554 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาค้นคว้า นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าว ในรายวิชาต่าง ๆ หรือนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ดียิ่งขึ้น หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ธีภากรณ์ นฤมาณลินี

กันยายน 2555



สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ.....	(ค)
คำนำ.....	(ง)
สารบัญเนื้อหา	(จ)
สารบัญตาราง	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	3
วิธีการดำเนินการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning)	6
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Learning)	13
ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบ (Hybrid Learning)	16
ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System)	21
เครื่องมือและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	22
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	28

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อหา	หน้า
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	28
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างชีวปัจจัยของผู้เรียนมีผลต่อคะแนนหลังการ ทดสอบ	34
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันมีผลต่อผลคะแนนหลังการ ทดสอบ	35
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้	36
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	38
สรุปผลการวิจัย	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
อภิปรายผล	41
ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	44
ประวัติผู้วิจัย	46
ภาคผนวก ก	50

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตาราง 2.1	ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบการเรียนรู้ Collaborative Learning (แบบร่วมกัน) และการเรียนรู้ Cooperative Learning (แบบร่วมมือ)	10
ตาราง 2.2	ตารางการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง Cooperative Learning และ Collaborative Learning	12
ตาราง 4.1	จำนวนและร้อยละข้อผิดพลาดของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
ตาราง 4.2	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนหลังการทดสอบจำแนกตามเพศ	34
ตาราง 4.3	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวันกับคะแนนหลังการทดสอบ	34
ตาราง 4.4	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับคะแนนหลังการทดสอบ	35
ตาราง 4.5	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งกับการกับคะแนนหลังการทดสอบ	35
ตาราง 4.6	ผลการทดสอบความแตกต่างกันของปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบ	35
ตาราง 4.7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้	36



บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของโลก ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และด้านอื่นๆ แทบจะทุกด้าน ผู้คนทั่วโลกต่างถูกหล่อหลอมเป็นหนึ่งเดียว ด้วยการผสมผสานของวัฒนธรรมและสังคมที่แตกต่าง รวมไปถึงเทคโนโลยีทางการสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า “อินเทอร์เน็ต” (Internet) ที่ทำให้สังคมเป็นสังคมแห่งข่าวสารข้อมูลโลกถูกหลอมและเชื่อมทุกมุมโลกเข้าไว้ด้วยกันอย่างไร้พรมแดน ประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างปรับเปลี่ยนมุมมองของตน เพื่อเพิ่มทักษะและไหวพริบให้พลเมืองของชาติทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางวิชาการ อันจะนำไปสู่การสร้างความมั่นคงและความร่ำรวย เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการการแข่งขันระดับโลกและเพิ่มศักยภาพในการต่อรอง

การนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาปรับใช้กับการศึกษา เพื่อให้เกิดสื่อ และบทเรียนออนไลน์ต่างๆ ขึ้น เป็นกระบวนการที่พัฒนาระบบ และวิธีการตลอดจนการนำเครื่องมือและอุปกรณ์มาใช้ในการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สื่อการสอน (Instructional Media) อันหมายถึงสิ่งต่างๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับทำให้การสอนของครูไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี สื่อที่ใช้ในการสอนนี้อาจจะเป็นวัตถุสิ่งของที่มีตัวตน หรือไม่มีตัวตนก็ได้ เช่น วัตถุสิ่งของตามธรรมชาติ ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ วัตถุสิ่งของที่ประดิษฐ์ หรือสร้างขึ้นสำหรับการสอน คำพูดท่าทาง วัสดุ และเครื่องมือสื่อสาร กิจกรรมหรือกระบวนการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ และเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพสังคมโลก จึงได้มีการพัฒนาบทเรียนต่างๆ ให้อยู่ในรูปแบบของ “บทเรียนออนไลน์” มากขึ้น

แต่การทำบทเรียนออนไลน์ให้ดูน่าสนใจ น่าติดตามก็คงไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ ใช่ว่า บทเรียนหรือสื่อที่เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ตจะได้รับความสนใจ ไปในทุกเรื่อง ผู้ที่จะผลิตบทเรียนหรือสื่อ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พอสมควร เช่น สามารถทำเว็บไซต์ เพื่อเป็น บทเรียนหรือสื่อ ในการเผยแพร่ได้ ซึ่งโปรแกรมที่ใช้ในการทำเว็บไซต์ ก็มีด้วยกันหลายโปรแกรม เช่น Macromedia Dreamweaver, Microsoft FrontPages, ภาษา HTML, ภาษา PHP, ภาษา JAVA, โปรแกรม EXE หรืออาจจะใช้เว็บไซต์สำเร็จรูปก็ได้ เป็นต้น คงต้องเลือกตามความถนัดของแต่ละคน แต่สิ่งสำคัญไม่แพ้กันก็คือ การ ออกแบบ บทเรียนออนไลน์อย่างไรให้มีความน่าสนใจ

เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด การเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์นั้นสามารถทำได้ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ตามเนื้อหาที่ต้องการและสนใจ เช่น หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาสามัญและวิชาชีพ ความรู้ทั่วไปทางด้านสารคดี และบันเทิงคดี กิจกรรมการเรียนการสอนที่หน่วยงานทางการศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้จัดกิจกรรมผ่านทางบทเรียนออนไลน์

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารเข้ามามีความสำคัญต่อการสร้างความรู้อย่างมาก ฉะนั้นบทบาทในการเรียนรู้ในอนาคตคงจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับระบบอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้มากขึ้น โดยใช้อินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการเชื่อมโยงถึงกันทั้งในห้องเรียน และการเรียนผ่านระบบ ผู้วิจัยจึงคิดว่า สื่อการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็น บทเรียนต่าง ๆ หนังสือทั้งวิชาการ บันเทิงคดี และ สารคดี ควรต้องมีการจัดทำในรูปแบบบทเรียนออนไลน์เพื่อใช้เปิดโดยผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ สามารถให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองทางคอมพิวเตอร์โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต การเรียนการสอนในรูปแบบ Hybrid Learning นั้น เป็นการจัดการการศึกษารูปแบบใหม่ ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ซึ่งผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้จากเนื้อหาบทเรียนที่จัดเตรียมไว้ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่และทุกเวลา ตามความต้องการ จะเป็นการจัดการการเรียนการสอนโดยผ่านระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (Learning Management System: LMS)

ดังนั้นทางคณะผู้วิจัย จึงเล็งเห็นโอกาสในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Hybrid Learning ภายใต้การบริหารจัดการด้วยระบบบริหารจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1. เพื่อศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

3. สมมติฐานการวิจัย

- 3.1. ชีวิตปัจจัยของผู้เรียนที่แตกต่างกันมีผลต่อคะแนนหลังการทดสอบที่แตกต่างกัน
- 3.2. ปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันมีผลต่อผลคะแนนหลังการทดสอบที่แตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ ภายใต้การบริหารจัดการด้วยระบบบริหารจัดการเรียนการสอน กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยมีขอบเขตดังนี้

4.1. ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 105 คน

4.2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการระบบจัดการฐานข้อมูลในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 100 คน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1. เข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning

5.2. ประยุกต์ใช้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาศัยการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning

5.3. สามารถระบุเป็นตัวชี้วัดในรายงานการประเมินตนเอง SAR ของคณะบริหารธุรกิจ

6. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ ภายใต้การบริหารจัดการด้วยระบบบริหารจัดการเรียนการสอน กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิธีการดำเนินการวิจัยจึงเป็นการศึกษาถึงองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning การบริหารจัดการเรียนการสอนภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) การออกแบบและพัฒนาสื่อบทเรียนออนไลน์ การออกแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning แล้วจึงพัฒนาสื่อบทเรียนออนไลน์ ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ และแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และรวบรวมวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าว โดยแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

6.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 105 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposing Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการระบบจัดการฐานข้อมูลในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 100 คน

6.2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งบทเรียนออนไลน์ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ และแบบสอบถาม

ส่วนที่หนึ่งคือ บทเรียนออนไลน์ในรายวิชาระบบจัดการฐานข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยบทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

บทที่ 10 เรื่องการคงสภาพของข้อมูล

- แนวคิดเรื่องบูรณาภาพของข้อมูล
- การประมวลผลรายการเปลี่ยนแปลงเบื้องต้น
- การจัดรายการเปลี่ยนแปลง
- การจัดรายการเปลี่ยนแปลงขั้นสูง

บทที่ 11 เรื่องการฟื้นฟูสภาพและการควบคุมภาวะความพร้อม

- การฟื้นฟูสภาพ
- การควบคุมภาวะความพร้อมกัน

บทที่ 12 เรื่องความปลอดภัยของข้อมูล

- แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล
- การสร้างระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
- การควบคุมความปลอดภัยด้วยวี

ส่วนที่สองคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning

6.3. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างบทเรียนออนไลน์ในรายวิชาระบบจัดการฐานข้อมูล ซึ่งเนื้อหาบทเรียนข้อสอบเพื่อใช้สำหรับทดสอบ ได้นำมาจากโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย [1] และพิจารณาจากแบบสอบถาม แล้วจึงนำไปทดลองใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ จำนวน 30 ชุด และนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบัค โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ซึ่งกำหนดค่าแอลฟา 0.75

6.4. การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลโดยเก็บตัวอย่างของผู้เรียนที่ทำการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการระบบจัดการฐานข้อมูล ภาคการศึกษาที่ 2/2554 สาขากระบวนสารสนเทศ รวมทั้งสิ้น 100 คน และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้สำหรับการเก็บข้อมูลจำนวน 100 ราย เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน และคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้เริ่มดำเนินการในช่วงภาคเรียนที่ 2/2554 จึงแล้วเสร็จ และเพื่อความสมบูรณ์มีคุณภาพของกลุ่มประชากร จึงจำเป็นต้องมีการอธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน เพื่อให้ได้ชุดแบบสอบถามที่ตอบกลับมาใช้งานได้ครบถ้วนสมบูรณ์ จนกระทั่งติดตามการตอบแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างให้ครบตามจำนวนที่ได้กำหนด

6.5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามมาแล้ว จึงนำมาลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) เพื่อหาค่าทางสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ได้แก่ การหาค่าความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 ค่าทางสถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย One Way ANOVA สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา



บทที่ 2

เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เรื่อง ศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning)
- 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Learning)
- 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบ (Hybrid Learning)
- 2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System)
- 2.5 เครื่องมือและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative and Collaborative Learning) [2] เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เพราะมีลักษณะเป็นกระบวนการเรียนรู้เป็นแบบร่วมมือ ข้อแตกต่างระหว่าง Cooperative Learning กับ Collaborative Learning อยู่ที่ระดับความร่วมมือที่แตกต่างกัน

ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนระหว่าง Cooperative Learning กับ Collaborative Learning คือ เรื่องโครงสร้างของงาน ได้แก่ Pre - Structure , Task - Structure และ Content Structure โดย Cooperative Learning จะมีการกำหนดโครงสร้างล่วงหน้ามากกว่า มีความเกี่ยวข้องกับงานที่มีการจัดโครงสร้างไว้เพื่อคำตอบที่จำกัดมากกว่า และมีการเรียนรู้ในขอบข่ายความรู้และทักษะที่ชัดเจน ส่วนการเรียนรู้ร่วมกันมีการจัดโครงสร้างล่วงหน้าน้อยกว่า เกี่ยวข้องกับงานที่มีการจัดโครงสร้างแบบหลวมๆ (ill - Structure Task) เพื่อให้ได้คำตอบที่ยืดหยุ่นหลากหลาย และมีการเรียนรู้ในขอบข่ายความรู้และทักษะที่ไม่จำกัดตายตัว ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ มักนิยมใช้คำว่า Collaborative Learning

Nagata and Ronkowski ได้สรุปเปรียบเทียบว่า Collaborative Learning เป็นเสมือนร่มใหญ่ที่รวมรูปแบบหลากหลายของ Cooperative Learning จากกลุ่มโครงการเล็กสู่รูปแบบที่มีความเฉพาะเจาะจงของกลุ่มการทำงานที่เรียกว่า Cooperative Learning กล่าวได้ว่า Cooperative Learning เป็นชนิดหนึ่งของ Collaborative Learning ที่ได้ถูกพัฒนาโดย Johnson and Johnson และ ยังคงเป็นที่นิยมใช้แพร่หลายในปัจจุบัน

Office of Educational Research and Improvement ได้ให้ความหมายของ Cooperative Learning ว่าเป็นกลยุทธ์ทางการสอนที่ประสบผลสำเร็จในทีมขนาดเล็ก ที่ซึ่งนักเรียนมีระดับความ

สามารถแตกต่างกัน ใช้ความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อการปรับปรุงความเข้าใจต่อเนื้อหาวิชา สมาชิกแต่ละคนในทีมมีความรับผิดชอบไม่เพียงแต่เฉพาะการเรียนรู้แต่ยังรวมถึงการช่วยเหลือเพื่อนร่วมทีมในการเรียนรู้ด้วย นอกจากนี้ยังมีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้ง่ายต่อการบรรลุผลสำเร็จที่ตั้งไว้ด้วย

Penn State University College of Education ได้ให้คำจำกัดความของ Collaborative Learning ว่ามีคุณลักษณะของการแบ่งปัน เข้าใจเป้าหมาย มีการยอมรับซึ่งกันและกัน เชื่อมมั่นและมีขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีการติดต่อสื่อสารในสิ่งแวดล้อมที่เป็นทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีการตัดสินใจจากการลงความเห็นร่วมกัน ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้เอื้ออำนวยและชี้แนะให้นักเรียนได้มองเห็นทางออกของปัญหานั้น ๆ

Thirteen Organization ได้สรุปว่า Collaborative Learning เป็นวิธีการหนึ่งของการสอนและการเรียนรู้ในทีมของนักเรียนด้วยกัน เป็นการเปิดประเด็นคำถามหรือสร้างโครงการที่เต็มไปด้วยความหมาย ตัวอย่างเช่น การที่กลุ่มของนักเรียนได้มีการอภิปราย หรือการที่นักเรียนจากโรงเรียนอื่นๆทำงานร่วมกันผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อแบ่งปันงานที่ได้รับมอบหมาย ส่วน Cooperative Learning เป็นการมุ่งเน้นโดยเบื้องต้นที่การทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นแบบเฉพาะเจาะจงในชนิดของการร่วมมือ ซึ่งนักเรียนจะทำงานร่วมกันในกลุ่มเล็กในโครงสร้างของกิจกรรม ทุกคนจะมีความรับผิดชอบในงานของพวกเขา โดยทุกคนสามารถเข้าใจถึงการทำงานเป็นกลุ่มเป็นอย่างดี และการทำงานกลุ่มแบบ Cooperative นั้นจะมีการทำงานแบบเผชิญหน้า (Face – to –face) และเรียนรู้เพื่อทำงานเป็นทีม

2.1.1 องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือ

Johnson and Johnson ได้สรุปว่า Cooperative Learning มีองค์ประกอบ ที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependent) หมายถึงการพึ่งพากันในทางบวก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การพึ่งพากันเชิงผลลัพธ์ คือการพึ่งพากันในด้านการได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มอาจจะเป็นผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม ในการสร้างการพึ่งพากันในเชิงผลลัพธ์ได้ดั่งนั้น ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทำงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน จึงจะเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน สามารถร่วมมือกันทำงานให้บรรลุผลสำเร็จได้ และการพึ่งพาในเชิงวิธีการ คือการพึ่งพากันในด้านกระบวนการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย ซึ่งต้องสร้างสภาพการณ์ให้ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มได้รับรู้ว่าตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกลุ่ม ในการสร้างสภาพการพึ่งพากันในเชิงวิธีการ มีองค์ประกอบ ดังนี้

- การทำให้เกิดการพึ่งพาทรัพยากร (Resource Interdependence) คือแต่ละบุคคลจะมีข้อมูลความรู้เพียงบางส่วนที่เป็นประโยชน์ต่องานของกลุ่ม ทุกคนต้องนำข้อมูลมารวมกันจึงจะทำให้งานสำเร็จได้ ในลักษณะที่เป็นการให้งานหรืออุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน

- ทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงบทบาทของสมาชิก (Role Interdependence) คือ การกำหนด บทบาทของการทำงานให้แก่บุคคลในกลุ่ม และการทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงภาระงาน (Task Interdependence) คือ แบ่งงานให้แก่แต่ละบุคคลในกลุ่มมีทักษะที่เกี่ยวข้องกัน ถ้าสมาชิกคนใดคนหนึ่งทำงานของตนไม่เสร็จ จะทำให้สมาชิกคนอื่นไม่สามารถทำงานในส่วนที่ต่อเนื่องได้

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม (Face to Face Promotive Interdependence) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนช่วยเหลือกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด การอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟัง เหตุผลของสมาชิกในกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกภายในกลุ่ม จะก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกันทางสังคม จากการช่วยเหลือสนับสนุนกัน การเรียนรู้ เหตุผลของกันและกัน ทำให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ การทำงานของตนเอง จากการตอบสนอง ทางวาจา และท่าทางของเพื่อนสมาชิกช่วยให้รู้จักเพื่อนสมาชิกได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (Individual Accountability) หมายถึง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน โดยต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนสมาชิก ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถและความรู้ที่แต่ละคนจะได้รับ มีการตรวจสอบเพื่อความแน่ใจว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือไม่ โดยประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งรวมกันเป็นผลงานของกลุ่มให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งกลุ่มและรายบุคคลให้สมาชิกทุกคนรายงานหรือมีโอกาสแสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึง ตรวจสอบสรุปผลการเรียนเป็นรายบุคคลหลังจบบทเรียน เพื่อเป็นการประกันว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่ม รับผิดชอบทุกอย่างร่วมกับกลุ่ม ทั้งนี้สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small Group Skills) หมายถึง การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คือ มีความเป็นผู้นำ รู้จักตัดสินใจ สามารถสร้างความไว้วางใจ รู้จักติดต่อสื่อสาร และสามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกันที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ

5. กระบวนการทำงานของกลุ่ม (Group Processing) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม โดยผู้เรียนจะต้องเรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด มีความร่วมมือทั้งด้านความคิด การทำงาน และความ รับผิดชอบร่วมกันจนสามารถบรรลุเป้าหมายได้ การที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายนั้น กลุ่มจะต้องมีหัวหน้าที่ดี สมาชิกดี และกระบวนการทำงานดี นั่นคือ มีการเข้าใจในเป้าหมายการทำงานร่วมกัน

ในกระบวนการนี้สิ่งที่สำคัญ คือ การประเมินทั้งในส่วนที่เป็นวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม และผลงานของกลุ่ม โดยเน้นการประเมินคะแนนของผู้เรียนแต่ละ

คนในกลุ่มมาเป็นคะแนนกลุ่ม เพื่อตัดสินความสำเร็จของกลุ่มด้วย ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม ประเมินหัวหน้า และประเมินสมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้ ผู้เรียนเห็นความสำคัญของกระบวนการกลุ่มที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มได้

The Faculty of Social Sciences at Flinders University ได้สรุปว่า Collaborative Learning มีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

1. มีการรับรู้ชัดเจนต่อการพึ่งพาอาศัยกันในเชิงบวก (Clearly Perceived Positive Interdependence)
2. มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างสมาชิกทีมในเชิงบวก เพื่อการบรรลุเป้าหมายและมีการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำต่อกัน
3. มีความรับผิดชอบรายบุคคลและความรับผิดชอบส่วนบุคคล (Individual Accountability and Personal Responsibility)
4. ทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Small Group Skills) ซึ่งประกอบด้วยทักษะส่วนบุคคล ถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ในการที่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้น นักเรียนจะต้อง รู้จักและให้ความเชื่อถือต่อผู้อื่น มีการ ติดต่อสื่อสารที่ให้ความกระจ่างชัด เตรียมการและยอมรับการสนับสนุน พยายามในการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้น
5. กระบวนการทำงานของกลุ่ม (Group Processing) : กลุ่มทำงานที่ ประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อกลุ่มได้มีส่วนร่วมในหน้าที่เป็นอย่างดี สมาชิกได้รักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์ ในการทำงานที่ดี โดยมุ่งเน้นที่การสะท้อนกลับของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สนับสนุนทักษะ การร่วมมือ มีการให้รางวัลสำหรับ พฤติกรรมเชิงบวก และยินดีต่อความสำเร็จที่ได้รับ

จากการพิจารณาความหมายที่ Cooperative Learning เป็นส่วนหนึ่งของ Collaborative Learning และองค์ประกอบของ Cooperative Learning และ Collaborative Learning ที่เหมือนกันนั้นจึงสรุปได้ว่าทั้ง Cooperative Learning และ Collaborative Learning ก็คือ การเรียนรู้ แบบร่วมมือ เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน แต่ในความหมายใกล้เคียงกันนั้นได้มีระดับความ ร่วมมือที่แตกต่างกัน และมีโครงสร้างของงานที่ต่างกันด้วย [3]

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบการเรียนรู้ Collaborative Learning (แบบร่วมกัน) และการเรียนรู้ Cooperative Learning (แบบร่วมมือ)

Collaborative Learning	Cooperative Learning
<p>1. การเรียนรู้ชัดเจนต้องการพึ่งพาอาศัยในเชิงบวก (Positive Interdependenec) การทำงานที่จะประสบความสำเร็จได้ผู้เรียนต้องมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มตามเป้าหมาย ซึ่งความสำเร็จของรายบุคคลถือว่าเป็นความสำเร็จภายในกลุ่ม</p>	<p>1. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Independent) เป็นการพึ่งพาทางบวก 2 ประเภท คือ การพึ่งพาเชิงผลลัพธ์และการพึ่งพาเชิงวิธีการ</p> <p>.1 การพึ่งพาเชิงผลลัพธ์เป็นการพึ่งพากันได้ประโยชน์และความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน ถือได้ว่าเป็นผลงานและผลสัมฤทธิ์ร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีกิจกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีเป้าหมายร่วมกัน จึงเกิดแรงจูงใจและแรงพึ่งพาซึ่งกันและกันสามารถร่วมมือกันทำงานให้บรรลุผลสำเร็จได้</p> <p>.2 การพึ่งพาในเชิงวิธีการ เป็นการพึ่งพาของกระบวนการในด้านการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายซึ่งต้องสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนในกลุ่มรู้ว่าทุกคนมีความสำคัญต่อความสำเร็จของงาน การสร้างสภาพการณ์มีองค์ประกอบดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำให้เกิดการพึ่งพาทรัพยากรหรือข้อมูล (Resource Interdependence) สมาชิกแต่ละคนมีความรู้เพียงบางส่วนที่มีประโยชน์ต่อกัน ทุกคนนำข้อมูลที่มีมาประกอบรวมกันจึงทำให้งานสำเร็จ - ทำให้เกิดการพึ่งพาบทบาทเชิงสมาชิก (Role Interdependence) เป็นการกำหนดบทบาทการทำงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่มและทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงภาวะงาน (Task Interdependence) โดยการแบ่งงานให้สมาชิกมีทักษะเกี่ยวเนื่องกัน แต่ถ้าสมาชิกทำงานไม่สำเร็จจะส่งผลให้สมาชิกคนอื่นๆไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบการเรียนรู้ Collaborative Learning (แบบร่วมกัน) และการเรียนรู้ Cooperative Learning (แบบร่วมมือ) (ต่อ)

Collaborative Learning	Cooperative Learning
<p>2. มีปฏิสัมพันธ์ (Promotive Interaction) ความสัมพันธ์สมาชิกเชิงบวกเพื่อบรรลุเป้าหมายมีการช่วยเหลือให้คำแนะนำต่อกัน</p>	<p>2. การมีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม (Face to Face Promotive Interdependence) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กันการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด การอธิบายให้สมาชิกในกลุ่ม มีการปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงเพื่อให้การเรียนรู้การรับฟังเหตุและผลของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดการพัฒนาระบวนการคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสังคม</p>
<p>3. มีความรับผิดชอบรายบุคคลและความรับผิดชอบส่วนตัว (Individual Accountability and Personal Responsibility) ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายไปปฏิบัติให้สำเร็จตามเป้าหมาย แล้วนำความรู้ที่ได้มาแบ่งปันความรู้กัน</p>	<p>3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นความรับผิดชอบของสมาชิกทุกคนเมื่อได้รับมอบหมายตามภาระงานต่างๆ และทุกคนต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเต็มความสามารถ ผู้เรียนต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและของสมาชิกในกลุ่ม โดยให้ความสำคัญทางด้านความรู้ความสามารถของแต่ละคนที่ได้รับมอบหมาย และแน่ใจว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล โดยวิธีการประเมินผลงานของสมาชิกทุกคน โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับของแต่ละกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้รายงานและแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบเป็นรายบุคคล เพื่อสร้างความมั่นใจในการทดสอบเป็นรายบุคคล</p>
<p>4. ทักษะการทำงานกลุ่มย่อยหรือการพัฒนาการทำงานเป็นทีม (Small Group Skill) หรือ (Development of Teamwork) ผู้เรียนต้องมีความเชื่อมั่นต่อตนเองและผู้อื่น โดยการยอมรับและสนับสนุน ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น</p>	<p>4. การใช้ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small Group Skill) เป็นทักษะทางสังคม (Social Skill) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถเป็นผู้นำ รู้จักตัดสินใจ สร้างความไว้วางใจ สามารถติดต่อสื่อสารและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการขัดแย้งระหว่างการทำงานร่วมกัน</p>

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบขององค์ประกอบการเรียนรู้ Collaborative Learning (แบบร่วมกัน) และการเรียนรู้ Cooperative Learning (แบบร่วมมือ) (ต่อ)

Collaborative Learning	Cooperative Learning
5. กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม (Group Processing) การทำงานร่วมกันของสมาชิกที่มุ่งเน้นการสะท้อนกลับของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สนับสนุนทักษะการร่วมมือ มีการให้รางวัลสำหรับพฤติกรรมเชิงบวก และยินดีต่อความสำเร็จที่ได้รับ	5. กระบวนการทำงานของกลุ่ม (Group Processing) เป็นการเรียนรู้โดยผู้เรียนต้องได้เรียนรู้จากกลุ่มให้ได้มากที่สุด ในด้านความคิด การทำงานและความรับผิดชอบจนสำเร็จผล การช่วยกันดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายต้องประกอบด้วย หัวหน้าหรือผู้นำทีมที่ดี สมาชิกที่ดีและกระบวนการในการทำงาน สำหรับการประเมินในส่วนที่เป็นวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมสมาชิก และผลงานของกลุ่มโดยสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการประเมินกันเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญในการทำงานร่วมกันอย่างไรบ้างที่นำไปสู่ความสำเร็จได้

จากตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบขององค์ประกอบของ Collaborative Learning และ Cooperative Learning มีองค์ประกอบที่เหมือนกันแต่มีความแตกต่างในการร่วมมือกันปฏิบัติ และมีความแตกต่างในด้านโครงสร้าง และด้านอื่นๆ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ตารางการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง Cooperative Learning และ Collaborative Learning

Collaborative Learning	Cooperative Learning
1. เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ใหญ่กว่า Cooperative Learning	1. เป็นการเรียนรู้ที่มีความจำกัดอยู่ในวงแคบ
2. มีการเรียนรู้และทักษะที่ไม่มีการจำกัดเนื้อหา	2. การเรียนรู้ในขอบเขตความรู้และทักษะที่ชัดเจน
3. โครงสร้างของงานมีการจัดโครงสร้างน้อยกว่า คือ ill- Structure เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความยืดหยุ่นหลากหลาย	3. โครงสร้างของงานประกอบด้วย Per-Structure , Task- Structure และ Content- Structure โครงสร้างของ Cooperative Learning มีการกำหนดโครงสร้างล่วงหน้ามากกว่าโดยมีความเกี่ยวข้องกับงานที่จัดโครงสร้างไว้เพื่อหาคำตอบที่มีขอบเขตจำกัดชัดเจน

ตารางที่ 2.2 ตารางการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง Cooperative Learning และ Collaborative Learning (ต่อ)

Collaborative Learning	Cooperative Learning
4. การเรียนรู้แบบร่วมกันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้กลไกของการวิเคราะห์กลุ่มและการไตร่ตรองความรู้สึกร่วมกันเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4. เป็นเทคนิคที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในด้านความรวดเร็ว ศึกษางานคนน้อยกว่า ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้สอนเพื่อนทุกคนในกลุ่ม
5. การเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นแนวคิดเชิงคุณภาพมุ่งวิเคราะห์ให้ผู้เรียนที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆที่ได้รับ	5. การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นแนวคิดเชิงปริมาณโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Learning: e-Learning)

ในปัจจุบันได้มีการจัดการเรียนในรูปแบบ e-Learning กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก สำหรับในประเทศไทยรัฐบาลส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนในรูปแบบ e-Learning เพิ่มมากขึ้นเพราะการเรียนในระบบ e-Learning ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเป็นบทเรียนที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด ตามความต้องการซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้มากที่สุด [4]

ในการออกแบบพัฒนา e-Learning ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักได้แก่

1. เนื้อหาบทเรียน (Content) เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนการสอนเป็นส่วนนำเสนอเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้า รวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ นำมาประยุกต์ดัดแปลงให้ทันสมัย โดยการออกแบบบทเรียนให้ผู้เรียนได้ศึกษาคิดวิเคราะห์ กิดสังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเชื่อมโยงความรู้จากง่ายไปยาก

2. ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System : LMS) ระบบการจัดการเรียนรู้ เป็นศูนย์กลางทำหน้าที่กำหนดลำดับของเนื้อหาในบทเรียน นำส่งบทเรียนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังผู้เรียน รวมทั้งประเมินผลความสำเร็จของบทเรียน ควบคุม และสนับสนุนการให้บริการทั้งหมดแก่ผู้เรียน LMS จึงถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของ e-Learning เพราะจะทำหน้าที่ตั้งแต่ผู้เรียนเริ่มเข้ามาเรียน โดยจัดเตรียมหลักสูตรและบทเรียนทั้งหมดเอาไว้ให้พร้อมที่จะให้ผู้เรียนได้เข้ามาเรียน เมื่อผู้เรียนได้เริ่มต้นบทเรียนแล้ว ระบบจะเริ่มทำงานโดยส่งบทเรียนตามคำขอของผู้เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปแสดงยังเว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) ของผู้เรียน จากนั้นระบบก็จะติดตามและบันทึกความก้าวหน้า รวมทั้งสร้างรายงานกิจกรรมและผลการเรียนของผู้เรียนที่หน่วยเรียนอย่างละเอียดถี่ถ้วนกระทั่งจบหลักสูตร

3. การติดต่อสื่อสาร (Communication) การเรียนการสอนในรูปแบบ e-Learning มีความโดดเด่นและแตกต่างไปจากการเรียน โดยทั่วไป คือ การนำรูปแบบการสื่อสารแบบ 2 ทาง มาใช้ประกอบในการเรียนเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและความตื่นตัวของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ติดต่อ สอบถาม ประเมิน หรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตัวผู้เรียนกับครู และระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่น ๆ โดยเครื่องมือติดต่อสื่อสารอาจแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 ประเภทเวลาเดียวกัน (real-time) ได้แก่ ห้องสนทนา(Chat Room) โดยข้อมูล อาจเป็นข้อความ เสียง รูปภาพ ได้ตามความพร้อมและความเหมาะสม

3.2 ประเภทเวลาเดียวกันหรือต่างเวลากันได้ (non real-time) เช่น กระดานสนทนา (Web board) และ E-mail

4. การวัดผลการเรียน (Evaluation) เป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะทำให้การเรียนแบบ e-Learning เป็นการเรียนที่สมบูรณ์ กล่าวคือ ในบางวิชาจำเป็นต้องวัดความรู้ก่อนสมัครเข้าเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในบทเรียนหรือหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนนั้น ๆ มากที่สุด ซึ่งจะทำให้การเรียนที่เกิดขึ้นเป็นการเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อเข้าเรียนแต่ละบทเรียนก็จะมีกาทดสอบย่อยท้ายบท และการสอบใหญ่ก่อนที่จะจบหลักสูตร ระบบบริหารการเรียนจะเรียกข้อสอบที่จะใช้มาจากระบบบริหารคลังข้อสอบ (Test Bank System) ซึ่งจะเป็นส่วนย่อยที่รวมอยู่ในระบบบริหารจัดการการเรียนรู้อ

การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ e-Learning ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้อมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การออกแบบและจัดทำบทเรียน ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า เนื้อหาบทเรียนมีความสำคัญมากที่สุดในการเรียนการสอน ดังนั้นการออกแบบและจัดทำบทเรียนจึงต้องผ่านขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้เนื้อหา บทเรียนที่ดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนี้

1.1 การออกแบบบทเรียน (Courseware) ในช่วงเริ่มต้นของการจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning อาจจะเริ่มด้วยการนำไฟล์เนื้อหาที่อาจารย์ใช้ในการสอนในห้องเรียน หรือเป็นไฟล์เวิร์ดก่อน-หลังจากนั้นเมื่อพร้อมที่จะออกแบบบทเรียนที่มีคุณภาพ ก็ทำการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ศึกษาสภาพความพร้อมของผู้เรียน เวลาที่ใช้ในการเรียน โอกาสในการเรียนของผู้เรียน จากนั้นวิเคราะห์ผลการเรียนรู้อที่คาดหวัง คัดเลือกเนื้อหา กำหนดเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียน กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละหน่วย ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ละหน่วยสื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและจำเป็น กำหนดวิธีการวัดและประเมินกิจกรรมของแต่ละหน่วยเรียน นอกจากนี้เนื้อหาที่ได้รับจากอาจารย์ เพราะต้องนำไปสร้างรูปแบบเพื่อนำเสนอ โดยอาศัยมัลติมีเดียให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย ดึงความสนใจ เพิ่มความสามารถด้านการจดจำให้แก่ผู้เรียนโดยใช้การออกแบบมาประกอบกับเนื้อหาที่มีอยู่ จึงจะได้เป็นเนื้อหาวิชาที่พร้อมสำหรับการเรียน

การสอนในระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ ซึ่งไม่ได้มีแต่อาจารย์ผู้สอนเท่านั้น จำเป็นต้องมีฝ่ายพัฒนาเนื้อหาในการนำเสนอด้วยการออกแบบการเรียนการสอน หรือพัฒนาเนื้อหาในการนำเสนอ ควรยึดหลักการนำเสนอเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ตามหลักการ 9 ประการ ตามหลักการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ของกาเย่ Kagne ได้แก่

- 1.1.1 เร่งเร้าความสนใจ (Gain Attention)
- 1.1.2 บอกวัตถุประสงค์ (Specify Objective)
- 1.1.3 ทบทวนความรู้เดิม (Activate Prior Knowledge)
- 1.1.4 นำเสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information)
- 1.1.5 ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning)
- 1.1.6 กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน (Elicit Response)
- 1.1.7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback)
- 1.1.8 ทดสอบความรู้ที่ได้ (Assess Performance)
- 1.1.9 สรุปและนำไปใช้ (Review and Transform)

1.2 การจัดทำบทเรียน โดยการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาที่กำหนดไว้ จัดทำสื่อการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อการเรียน และน่าสนใจ จัดสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลกิจกรรม หรือผลงานที่กำหนดในบทเรียน กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้ชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม การใช้ข้อความ รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ในบทเรียน ต้องคำนึงถึงความถูกต้อง สมบูรณ์ ละเอียด ชัดเจนในตัวเอง เนื่องจาก e-Learning ถือเป็นจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ผู้เรียน และผู้สอนอาจไม่มีโอกาสพบปะกัน ดังนั้น การจัดทำบทเรียนจึงต้องคำนึงถึงให้มาก

1.3 การบรรจุบทเรียนลงในระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ หลังจากที่จัดทำบทเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครอบถ้วนแล้ว นำบทเรียนบรรจุลงในระบบ หรือครูผู้สอนอาจจัดทำบทเรียนลงในตัวระบบเลยก็ได้ซึ่งทางระบบส่งเสริมการเรียนรู้ได้ จัดเตรียมไว้ให้พร้อมแล้ว หากมีรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แบบอื่นประกอบในบทเรียนด้วย ก็จะต้องมีการนำขึ้นเข้าไปในระบบ ซึ่งจะทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น และหลังจากที่ได้บรรจุบทเรียนเข้าในระบบแล้ว ก็ควรมีการทดสอบการใช้งานของบทเรียน โดยการทดลองเข้าเนื้อหาหลาย ๆ ครั้งเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบทเรียนมีความสมบูรณ์ พร้อมแล้วสำหรับผู้เรียน

2. การจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนของการนำบทเรียนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 การนำเสนอบทเรียน เป็นการนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับบทเรียน หรือเรียกว่าเป็นส่วนแนะนำบทเรียน โดยนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายวิชา จุดประสงค์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ วิธีการเรียน เงื่อนไขการเรียน การนัดหมาย การส่งงาน ช่วงเวลาที่มีการทดสอบ เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนได้

รู้จัก และเข้าใจถึงวิธีการใช้บทเรียน ทำให้การเข้าใช้บทเรียนมีประสิทธิภาพในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น จากนั้นก็แนะนำให้ผู้เรียนสมัครเข้าเรียน

2.2 การติดต่อสื่อสาร การติดตามการเรียนในระหว่างผู้สอนอาจนัดหมายเวลาพอๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ปรึกษาปัญหา พบปะพูดคุย แสดงความคิดเห็นต่อการเรียน หรือครูผู้สอนอาจใช้โอกาสนี้ชี้แจงบทเรียน แนะนำ ติดตาม ทำการสอน พิจารณางาน แก้ไขงาน รวมถึงตรวจผลงานของผู้เรียนได้ในการเรียนการสอน e-Learning ครูผู้สอนควรกำหนดเงื่อนไขให้ผู้เรียนได้พบปะกับผู้สอนในช่องทางติดต่ออย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างน้อยสองสัปดาห์ต่อครั้ง เพื่อเป็นการติดตามงาน และการกระตุ้นไม่ให้ผู้เรียนละเลยการทำกิจกรรมที่กำหนด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะการเรียนแต่ละรายวิชา

3. การวัดและประเมินผลการเรียน เป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งหลังจากที่ผู้เรียนศึกษาแล้วจะต้องมีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำผลมาพิจารณาว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยอย่างไร การวัดผลการเรียนรู้สามารถกระทำดังนี้

3.1 การจัดทำแบบทดสอบ โดยการทำให้แบบทดสอบออนไลน์ ที่ครูผู้สอนจัดทำไว้ในระบบ ซึ่งมีวิธีการให้ครูผู้สอนจัดทำได้หลาย ๆ รูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหา ความรู้ที่ต้องการวัด การทดสอบอาจทำซ้ำได้หลาย ๆ ครั้ง หรือให้ทำเพียงครั้งเดียวก็ได้ และเมื่อทำแบบทดสอบเสร็จสิ้น ทางระบบจะทำการประเมินผลสอบให้ผู้เรียนทราบทันที หรืออาจปรับระบบให้ผู้เรียนทราบในภายหลังก็ได้

3.2 การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความรู้ ความคิด ด้านทักษะ ด้านเจตคติ โดยพิจารณาจากข้อมูลที่รวบรวมไว้ ทั้งจากผลงานที่ผู้เรียนจัดทำ และส่งให้ประเมินตามที่ผู้สอนกำหนด การทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบ รวมถึงการพิจารณาการเข้าเรียน การส่งงาน ความรับผิดชอบ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนหรือผู้เรียนคนอื่น หรือคุณลักษณะอื่น ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในบทเรียน ครูผู้สอนจะต้องรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อทำการประเมินการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบ (Hybrid Learning)

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การจัดการเรียนรู้นั้นเปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงได้มีการพัฒนา ปรับปรุงระบบการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ขึ้น เพื่อที่จะผสมผสานการเรียนรู้โดยการรวมเอาการเรียนในชั้นเรียน กับการเรียนจากเทคโนโลยีต่างๆ มารวมเข้าด้วยกัน ซึ่งในแนวทางการจัดระบบการเรียนรู้แบบ Hybrid-Learning ที่เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ผสมผสานโมดูล (Module) การเรียนการสอนหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน โดยการผสมผสานกันระหว่างการเรียนการสอนทางไกล (Distant Learning) ผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Learning) และการจัดการเรียนรู้แบบ Blended Learning ที่เป็นการจัดการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการนั่งฟังคำบรรยายภายในชั้นเรียน โดยให้ความสำคัญในเรื่องของการเลือกใช้ สื่อที่เหมาะสมและถูกต้องตามจุดประสงค์ของการเรียน และการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

กับการเรียนรู้ในลักษณะต่างๆ และตรงกับวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น [5]

2.3.1 ความหมายของ Blended - Hybrid Learning

Blended - Hybrid Learning หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเกิดขึ้นจากยุทธวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ เป้าหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้น ผู้สอนสามารถใช้วิธีการสอนสองวิธีหรือมากกว่าในการเรียนการสอน เช่น ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาบทเรียนผ่านเทคโนโลยีผนวกกับการสอนแบบเผชิญหน้า แต่หลังจากนั้นผู้สอนนำเสนอเนื้อหาบทความบนเว็บไซต์ จากนั้นติดตามการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โอเอแอลนึ่ง ด้วยระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องแล็บ หลังจากนั้นสรุปบทเรียน ด้วยการอภิปรายร่วมกับอาจารย์ผู้สอนในห้องเรียน

Blended learning เป็นสิ่งสำคัญของการศึกษาและเทคโนโลยี Blended learning มีการใช้งานที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นการบูรณาการระหว่างการเรียนในชั้นเรียนและการเรียนแบบออนไลน์ สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการใช้เวลาในชั้นเรียนได้เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้จาก Workbook และ เทป ก็ยังไม่อาจเรียกได้ว่า “ Blended ” ถึงแม้ว่าจะมีการใช้ Workbook และเทป ที่เป็นการผสมผสานของสื่อในการเรียนรู้ แต่ก็ยังเป็นเพียงการเรียนในชั้นเรียนแบบ face-to-face ที่ไม่ได้มีช่องทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนและการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู ดังนั้น Blended learning จึงเป็นการผสมผสานวิธีหลาย ๆ วิธี (Multiple Learning Methods) เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน (teaching and learning) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะในด้านการปฏิบัติ (Practice Skill) เช่น การสอนในชั้นเรียนร่วมกับการสอนแบบออนไลน์ (a combination of face-to-face and Online Learning) ซึ่งตรงกับความคิดที่ว่า "ไม่มีวิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (Learning) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนจะต้องใช้วิธีการหลายๆวิธี นำมาผสมผสานกัน(Blended) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้" และ Blended learning เหมาะกับการศึกษาด้านวิชาชีพการฝึกอบรม

2.3.2 ลักษณะของการเรียนแบบผสมผสาน (Blended - Hybrid Learning)

1. การเรียนแบบผสมผสาน (blended learning) เป็นการเรียนที่ใช้กิจกรรมที่ต้องออนไลน์และการพบปะกันในห้องเรียนจริง (hybrid) โดยใช้สื่อที่มีความหลากหลายเหมาะกับบริบทและสถานการณ์ การเรียนรู้เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. การเรียนแบบผสมผสาน เป็นการรวมกันหรือนำสิ่งต่าง ๆ มาผสม โดยที่สิ่งที่ถูกผสมนั้น การเรียนอาจจะเรียนในห้องเรียน 60% เรียนบนเว็บ 40% ไม่ได้มีกฎตายตัวว่าจะต้องผสม

ผสมกันเท่าใด เช่น รวมรูปแบบการเรียนการสอน รวมวิธีการเรียนการสอน รวมการเรียนแบบออนไลน์ และรูปแบบการเรียนการสอนในชั้นเรียน

3. การเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) การเติบโตของการเรียนแบบผสมผสานตั้งแต่อดีต ปัจจุบันและอนาคตการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยในอดีตนั้น การเรียนแบบผสมผสานคือส่วนที่ได้มีการรวมเข้าหากัน จาก 2 รูปแบบ

3.1 สภาพแวดล้อมของการเรียนแบบเดิม นั่นก็คือ การเรียนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน

3.2 การเรียนแบบออนไลน์

ซึ่งในอดีตนั้นการเรียนทั้ง 2 รูปแบบจะมีช่องว่างหรือระยะห่างระหว่างกันค่อนข้างมาก คือจะมีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะของตัวเองมีรูปแบบ และการดำเนินการในรูปแบบที่ต่างกันเพราะว่าต่างก็ใช้สื่อและเครื่องมือที่แตกต่างกัน และมีสถานที่ในการเรียนที่แตกต่างกันเพราะมีกลุ่มผู้เรียนที่ต่างกันด้วย แต่ในขณะที่เดียวกันนั้นการเรียนแบบทางไกลก็กำลังมีการเติบโตและแผ่ขยายอย่างรวดเร็ว ซึ่งได้เข้ามาในรูปของเทคโนโลยีใหม่ ที่มีความเป็นไปได้สูงที่การเรียนแบบออนไลน์นั้นจะมีการแผ่ขยายเข้ามาสู่การเรียนในชั้นเรียนอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การเรียนแบบออนไลน์นั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ร่วม ในการเรียนการสอนในชั้นเรียนเกิดเป็นการเรียนแบบผสมผสานขึ้นมาซึ่งคาดว่าในอนาคตนั้นการเรียนแบบผสมผสานจะมีการขยายตัวที่มากขึ้นตามรูปแบบการเรียนแบบออนไลน์ที่จะมีการเติบโตขึ้นมากกว่าปัจจุบัน จึงส่งผลให้การเรียนแบบผสมผสานนั้นมีการขยายวงกว้างออกไปจากเดิมยิ่งขึ้นอีกด้วย

การเรียนการสอนแบบผสมผสาน Blended Learning เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานหลากหลายวิธีเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเพื่อผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ การเรียนรู้และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะด้านการปฏิบัติ(Practice Skill) โดยใช้เทคโนโลยี เช่น การเรียนการสอนในชั้นเรียนร่วมกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (a combination of face-to-face and Online Learning) การเรียนแบบหมวด 6 ใบ สดอริไลน์ จุดมุ่งหมายสูงสุดอยู่ที่ผู้เรียน โดยอัตราส่วนการผสมผสาน จะขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กรณีครูผู้สอนส่งงานทางอีเมลล์ หรือห้องสนทนา หรือกระดานข่าว ถือเป็นารเรียนรู้แบบผสมผสาน หรือครูสั่งให้ส่งงานเป็นรูปเล่มรายงานถือว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานเช่นกัน เพราะต้องไปค้นคว้าสืบค้นข้อมูลและนำมาอภิปราย สรุปเนื้อหาเป็นแนวเดียวกัน ผู้เรียนทุกคนเข้าใจตรงกัน

การใช้งานจริง ณ ขณะนี้ สรุปการใช้ Blended Learning ในองค์กร หรือบริษัท ช่วยในการประชุม การสั่งงาน โดยมีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตระบบเครือข่าย ส่วนมากนิยมใช้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้เป็นระบบการบริหาร ผ่านเครื่องแม่ข่ายเป็นระบบเครือข่ายผู้ใช้งานในระบบ

1 กลุ่มผู้บริหาร Administrator ทำหน้าที่ดูแลระบบ

2 กลุ่ม ครู อาจารย์ Instructor/ teacher ทำหน้าที่สอน

3 กลุ่มผู้เรียน Student /Guest นักเรียน นักศึกษา

ขั้นตอนการออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานของ Beijing Normal University (BNU) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Pre-Analysis) เป็นขั้นตอนแรกของการออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานประกอบการพิจารณาข้อมูลทั่ว ๆ ไป ได้แก่

1.1 การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้เรียน

1.2 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้

1.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนแรก จะเป็นรายงานผลที่จะนำไปใช้ในขั้นต่อไป

2. ขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมและการออกแบบวัสดุการเรียนรู้ (Design of Activity and Resources) เป็นขั้นตอนที่สองที่นำผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนแรกมาออกแบบกิจกรรมและวัสดุการเรียนรู้ ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ส่วนย่อย ๆ ได้แก่

2.1 การออกแบบภาพรวมของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ประกอบด้วย

- กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยเรียน
- กลยุทธ์การนำส่งบทเรียนในการเรียนรู้แบบผสมผสาน
- ส่วนสนับสนุนการเรียนรู้แบบผสมผสาน

2.2 การออกแบบกิจกรรมแต่ละหน่วยเรียนประกอบด้วย

- นิยามผลการกระทำของผู้เรียน
- กิจกรรมในแต่ละวัตถุประสงค์
- การจัดกลุ่มของกิจกรรมทั้งหมด
- การประเมินผลในแต่ละหน่วยเรียน

2.3 การออกแบบและพัฒนาวัสดุการเรียนรู้ประกอบด้วย

- การเลือกสรรเนื้อหาสาระ
- การพัฒนากรณีต่าง ๆ
- การนำเสนอผลการออกแบบและการพัฒนาผลที่ได้จาก

ขั้นตอนที่สอง จะเป็นรายละเอียดของการออกแบบบทเรียนในแต่ละส่วน

3. ขั้นการประเมินผลการเรียนการสอน (Instructional Assessment) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานประกอบด้วย

- การประเมินผลขั้นตอนการเรียนรู้
- การจัดการสอบตามหลักสูตร
- การประเมินผลกิจกรรมทั้งหมดผลที่ได้จากขั้นตอนสุดท้าย

จะนำไปพิจารณาตรวจปรับกระบวนการออกแบบในแต่ละขั้นที่ผ่านมาทั้งหมด เพื่อให้การเรียนรู้แบบผสมผสานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับผู้เรียนอย่างแท้จริง

สิ่งที่ต้องพิจารณาในการเรียนรู้แบบผสมผสาน

1. เพิ่มทางเลือกของวิธีการนำส่งการเรียนรู้ไปยังผู้เรียนให้มีความหลากหลายมากขึ้น จะเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับผู้ออกแบบ
2. เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จในการเรียนรู้แบบผสมผสานไม่ได้มีเพียงเกณฑ์เดียว เช่น รูปแบบการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำมาพิจารณาร่วมกันได้
3. การออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานจะต้องพิจารณาประเด็นของความเร็วในการเรียนรู้ ขนาดของผู้เรียน และการสนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียน
4. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน จะมีความแตกต่างกันเป็นธรรมชาติซึ่งการจัดการเรียนรู้จะต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์เป็นสำคัญ
5. หน้าที่ของผู้เรียน จะต้องศึกษาและค้นพบตัวเอง เพื่อสร้างสรรคความรู้ ตามศักยภาพของตนเอง
6. การออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานต้องการทีมงานออกแบบที่มีความรู้เรื่องการปรับปรุงด้านธุรกิจด้วยเช่นกัน การเรียนการสอนทางไกลของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ) ถือว่าเป็นการเรียนการสอนแบบผสมผสานเช่นกัน หลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษทางไกล ของ แอนครุส บิ๊ก ที่ใช้ระบบ (Blended Learning for Distance Learning) ซึ่งสามารถสอนนักเรียนพร้อมกันทีเดียวได้เป็นจำนวนพันคน

ในปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (University of the Thai Chamber of Commerce : UTCC) โดยอธิการบดี รองศาสตราจารย์ ดร.จิระเดช อุ่สวัสดิ์ ได้มีนโยบายในการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ในการการสอน (Teaching paradigm) จากการสอนที่เน้นการบรรยาย (Lecture) ที่ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนแต่เพียงผู้เดียวมาเป็นการสอนแบบ Hybrid ที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียน (Interactive learning) ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน หรือผู้เรียนกับผู้สอน โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรมการเรียนการสอนมาสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active learning) [6]

ระบบ UTCC Hybrid learning เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่างการสอนในชั้นเรียน(Face-to-Face) กับการสอนแบบ e-Learning โดยนำส่วนที่ดีที่สุด (Best features) ของการสอนทั้งสองแบบมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนกล่าวคือ e-Learning จะเอื้อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าบทเรียนที่ผู้สอนนำไปอัปโหลดไว้บนเว็บไซต์ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และตามศักยภาพที่ผู้เรียนพึงมี ทำให้เกิดการเรียนรู้ในสภาพที่เป็นพลวัต (Dynamic learning environment) โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าไปช่วยในระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning management system: LMS) การทดสอบ (Quiz or Test) รวมทั้งการสร้าง การปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้โดยใช้กระดานสนทนาหรือห้องสนทนา ในการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือใช้เว็บบล็อกในการแสวงหาและเชื่อมโยงความรู้

การผสมผสานระหว่าง e-Learning และการสอนในชั้นเรียนทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนากระบวนการคิด ความสามารถในการสื่อสาร

การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ร่วมกัน และการสร้างความรู้ใหม่ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลโลก (Global citizen) ที่สามารถดำรงตนในโลกศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จ

การสอนในชั้นเรียนในระบบ UTCC Hybrid เน้นการสอนเนื้อหาที่เป็น “Why” and “How” ที่ผู้สอนจะต้องออกแบบบทเรียนและจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและเรียนรู้ร่วมกัน โดยการคิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น อภิปราย แสวงหาความรู้ และใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา วิธีการสอนสมัยใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมและทำให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดความรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การสอนแบบอภิปราย (Discussion) กรณีศึกษา (Case study) การสอนแบบแก้ปัญหา (Problem solving) การทดลอง (Experiment) และการฝึกปฏิบัติ (Practice) เป็นต้น

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System)

ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เป็นซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ จะประกอบด้วยเครื่องมืออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ดูแลระบบ โดยที่ผู้สอนนำเนื้อหาและสื่อการสอนขึ้นเว็บไซต์รายวิชาตามที่ได้ขอให้ระบบ จัดไว้ให้ได้โดยสะดวก ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหา กิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยผ่านเว็บ ผู้สอนและผู้เรียนติดต่อ สื่อสารได้ผ่านทางเครื่องมือการสื่อสารที่ระบบจัดไว้ให้ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ห้องสนทนา กระดานถาม - ตอบ เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การเก็บบันทึกข้อมูล กิจกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้บนระบบเพื่อผู้สอนสามารถนำไปวิเคราะห์ ติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนในรายวิชานั้นอย่างมีประสิทธิภาพ [7]

2.4.1 องค์ประกอบ ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ส่วนดังนี้

1. ระบบจัดการหลักสูตร (Course Management) กลุ่มผู้ใช้งานแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหารระบบ โดยสามารถเข้าสู่ระบบจากที่ไหน เวลาใดก็ได้ โดยผ่าน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบสามารถรองรับจำนวน user และ จำนวนบทเรียนได้ ไม่จำกัด โดยขึ้นอยู่กับ hardware/software ที่ใช้ และระบบสามารถรองรับการใช้งานภาษาไทยอย่างเต็มรูปแบบ
2. ระบบการสร้างบทเรียน (Content Management) ระบบประกอบด้วยเครื่องมือในการช่วยสร้าง Content ระบบสามารถใช้งานได้ดีทั้งกับบทเรียนในรูปแบบ Text - based และบทเรียนในรูปแบบ Streaming Media
3. ระบบการทดสอบและประเมินผล (Test and Evaluation System) มีระบบคลังข้อสอบโดยเป็นระบบการสุ่มข้อสอบสามารถจับเวลาการทำข้อสอบและการตรวจข้อสอบ อัตโนมัติ พร้อมเฉลย รายงานสถิติ คะแนน และสถิติการเข้าเรียนของนักเรียน
4. ระบบส่งเสริมการเรียน (Course Tools) ประกอบด้วยเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้สื่อสารสื่อสารระหว่าง ผู้เรียน - ผู้สอน และผู้เรียน - ผู้เรียน ได้แก่ Web board และ Chat room โดยสามารถเก็บ History ของข้อมูลเหล่านี้ได้

5. ระบบจัดการข้อมูล (Data Management System) ประกอบด้วยระบบจัดการไฟล์และโพลเดอร์ ผู้สอนมีหน้าที่เก็บข้อมูลบทเรียนเป็นของตนเอง โดยได้เนื้อหาที่ตามที่ Admin กำหนดให้

2.4.2 ผู้ใช้งานในระบบการจัดการเรียนรู้ แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหารระบบ (Administrator) ทำหน้าที่ในการติดตั้งระบบการจัดการเรียนรู้ การกำหนดค่าเริ่มต้นของระบบ การสำรองฐานข้อมูล การกำหนดสิทธิ์การเป็นผู้สอน

2. กลุ่มอาจารย์หรือผู้สร้างเนื้อหาการเรียน (Instructor / Teacher) ทำหน้าที่ในการเพิ่มเนื้อหา บทเรียนต่างๆ เข้าระบบ อาทิ ข้อมูลรายวิชา ใบเนื้อหา เอกสารประกอบการสอน การประเมินผู้เรียนโดยใช้ข้อสอบ ปรนัย อัตนัย การให้คะแนน ตรวจสอบกิจกรรมผู้เรียน ตอบคำถาม และสนทนากับนักเรียน

3. กลุ่มผู้เรียน(Student/Guest) หมายถึงนักเรียน นักศึกษา ที่สมัครเข้าเรียนตามหัวข้อต่าง ๆ รวมทั้งการทำแบบฝึกหัด ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอน โดยอาจารย์สามารถทำการแบ่งกลุ่มผู้เรียนได้ และสามารถตั้งรหัสผ่านในการเข้าเรียนแต่ละวิชาได้

2.5 เครื่องมือและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 โปรแกรม Moodle V.1.9

โปรแกรม Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment : Moodle) คือ โปรแกรมที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน (Learning Management System : LMS) แบบออนไลน์ และเป็นระบบสนับสนุนการเรียนการสอนและบริหารจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Course Management System : CMS) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ลักษณะเปิดเผยรหัส (Open source) หรือที่เรียกว่าซอฟต์แวร์เสรีจึงไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น ซึ่งสามารถนำมาติดตั้งได้ทั้งในระบบปฏิบัติการ Linux Unix และ Windows ซึ่งมีการทำงานในลักษณะ Web-Server และใช้งานฐานข้อมูล MySQL และใช้ภาษาPHP ในการเปิดโปรแกรม Moodle เป็นซอฟต์แวร์สำหรับการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่าย (Web-based Instruction) กำหนดให้มีระบบการจัดการบทเรียน การรับรองกลุ่มผู้ใช้ 3 กลุ่ม คือ ผู้ดูแลระบบ ผู้สอน และผู้เรียน ช่วยให้การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนผ่านเว็บไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสำหรับสถาบันการศึกษา หรือครู เพื่อใช้เตรียมแหล่งข้อมูล กิจกรรม และเผยแพร่แบบออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ตสามารถนำไปใช้ได้ทั้งองค์กรระดับ มหาวิทยาลัย โรงเรียน สถาบัน หรือครูสอนพิเศษ [7]

โปรแกรมมูเดิลเมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมอื่น ๆ ในเชิงเทคนิคแล้วนั้น มีความเหมาะสมที่จะเลือกโปรแกรมมูเดิลมาประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ซึ่งผู้แต่งได้สรุปถึงข้อดีและข้อเสียของการใช้โปรแกรมมูเดิลไว้ดังนี้

ข้อดีคือ

- โปรแกรมมูเดิลเป็นโปรแกรมโอเพนซอร์สซึ่งสามารถดาวน์โหลดมาใช้งานได้ฟรี ภายใต้ข้อกำหนดลิขสิทธิ์ GNU

- เป็นโปรแกรมในกลุ่มการจัดการเนื้อหาวิชาที่ครูผู้สอน สามารถเตรียมรายละเอียดเนื้อหา เอกสาร ประเมินผลการเรียน แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น กระดานเสวนาระหว่างผู้เรียน และยังง่ายต่อการเรียนรู้
- เป็นโปรแกรมที่สามารถนำมาติดตั้งบนเซิร์ฟเวอร์ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักจะใช้โปรแกรม PHP เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดมาติดตั้งใช้งาน หรืออัปเดตระบบได้ง่าย
- จุดเด่นสำคัญก็คือโปรแกรมมูเดิลสามารถรองรับการออกแบบทางการศึกษาที่เป็นไปตามทฤษฎีทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี
- โปรแกรมมูเดิลสามารถติดตั้งและใช้งานได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการปรับแต่งหรือแก้ไขระบบ เนื่องจากการใช้งานส่วนใหญ่สามารถรองรับภาษา PHP ซึ่งได้แก่ระบบปฏิบัติการยูนิกซ์ ลินุกซ์ หรือวินโดวส์ อีกทั้งยังรองรับระบบจัดการฐานข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ MySQL PostgreSQL และ Oracle
- เป็นโปรแกรมที่มีคุณลักษณะการทำงานที่จำเป็น ทั้งการติดตั้งที่สามารถทำได้ง่าย การปรับแต่ง หรือคุณลักษณะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่สามารถช่วยเหลือ และสนับสนุนการศึกษาได้เป็นอย่างดี รวมถึงมีระบบเอกสาร และความปลอดภัย รวมถึงการบริหารจัดการอีกด้วย
ข้อจำกัดคือ
- โปรแกรมอาจมีความยุ่งยาก และผู้ใช้งานส่วนใหญ่ยังคงต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยพบว่าร้อยละ 66 ของผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นผู้สอน นักวิจัย และนักบริหารจัดการ
- มันอาจจะยากสำหรับผู้เริ่มต้นในการติดตั้งและใช้งานโปรแกรม เนื่องจากการติดตั้งมีการใช้ศัพท์ทางเทคนิคจำนวนมาก
- โปรแกรมจะสำเร็จ หรือสมบูรณ์ได้ไม่ขึ้นอยู่กับโปรแกรมสามารถทำงานได้เพียงอย่างเดียว ยังต้องอาศัยผู้สอนที่จะทำการใส่ข้อมูล หรือรายละเอียดเนื้อหาลงในโปรแกรม หรือผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ จึงจะถือว่าการใช้งานโปรแกรมประสบความสำเร็จได้
- กระบวนการช่วยเหลือหรือสนับสนุนยังมีไม่เพียงพอ และโดยส่วนใหญ่ มักจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันระหว่างผู้ใช้

2.6 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

สนิท ตีเมืองซ้าย มนต์ ชัยเทียนทอง และสุพจน์ นิตย์ สุวัฒน์ [8] ได้ศึกษาเรื่องการเรียนรู้ร่วมกันผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์บนระบบมูเดิล (Moodle) ซึ่งงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมดูลการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์บนระบบมูเดิลสำหรับรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญและผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มผู้เรียนจำนวน 22 คนเพื่อใช้เป็นกลุ่มทดลอง ใช้กลุ่มย่อยและ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคและเนื้อหาแต่ละ 5 คน ซึ่งหลักสูตรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ วิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ 1 หลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม แล้วดำเนินการวิจัยตามรูปแบบ ADDIE ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การทดลองใช้ และการประเมินผล โดยที่โมเดลการเรียนรู้ร่วมกันที่สร้างขึ้นประกอบด้วย การจัดการข้อมูลผู้เรียน การจัดกลุ่มผู้เรียน การติดต่อสื่อสาร การช่วยเหลือผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การรายงานความคืบหน้า เพิ่มสะสมงาน แหล่งเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินผลการเรียน และการรายงานผลการเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก และความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

ณัฐ สมณคุปต์ [9] ได้ศึกษาเรื่องการใช้สื่อเครือข่ายสังคมเพื่อการเรียนรู้กันแบบบูรณาการทางการเกษตรโดยใช้โครงการเป็นหลัก พบว่า นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ถูกพัฒนาขึ้นมาอย่างรวดเร็ว ผู้คนทั่วโลกสามารถที่จะติดต่อสื่อสารสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลข่าวสารกันได้อย่างไรพร้อมแดนจนกลายเป็นแหล่งชุมชนหรือสังคมออนไลน์ (Social Network) ซึ่งเครื่องมือที่นำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันนั้นก็มีให้เลือกอย่างแพร่หลาย เช่น e-Mail, Facebook, Twitter, MSN, WiKi, YouTube, Flickr ฯลฯ หรือ อีที่เรียกว่า “สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) คุณสมบัติของเทคโนโลยีดังกล่าว สามารถนำมาปรับ ใช้ได้หลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะวงการการศึกษาในสาขาการเกษตร โดยเป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นวิธีการในการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่นได้ทุกที่ ทุกเวลา ทำให้ผู้เรียนรู้เข้าใจในเนื้อหาวิชาและสามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆ ทางการเกษตร เข้าด้วยกันเพื่อเป็นการบูรณาการและก่อให้เกิดองค์ความรู้ ตลอดจนสามารถนำไปใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ฉนวน จีรังสุวรรณ และ ปณดา วรรณพิรุณ [10] ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อร่วมกันเป็นทีมสำหรับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อร่วมกันเป็นทีม สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การดำเนินการวิจัย 2 ระยะ คือ 1) การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา และ 2) การศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อร่วมกันเป็นทีมสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเทคนิคศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2553 จำนวน 21 คน ดำเนินการทดลอง 10 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้กรณีศึกษา แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อร่วมกันเป็นทีม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบแบบที ผลการวิจัย พบว่า 1.รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อร่วมกันเป็นทีมสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ 1.1) ขั้น

การวางแผนและกำหนดทิศทางการเรียนรู้ 1.2) ขั้นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ 1.3) ขั้นการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ 2) ขั้นการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 2.1) ขั้นศึกษาเนื้อหาบทเรียน 2.2) ขั้นศึกษากรณีศึกษา 2.3) ขั้นวินิจฉัยปัญหาด้วยการสำรวจ 2.4) ขั้นระดมสมองโดยใช้เครื่องมือบนเว็บเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหา 2.5) ขั้นร่วมกันสรุปผลและ 3) ขั้นทดสอบความรู้และประเมินผล 2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เรียนโดยรู้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีผลคะแนนการประเมินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมหลังการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาในส่วนของเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องประโยชน์ของการ ศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย นั้นทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่า หากได้ทำการศึกษา ก็จะเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning และสามารถ ประยุกต์ใช้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาศัยการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ซึ่งผลของการวิจัยนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป



บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.6 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 105 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนเรียนนวิชาระบบจัดการฐานข้อมูลในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 100 คน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 ตัวแปรอิสระ

- ข้อมูลชีวปัจจัย

- แยกลักษณะทางเพศ คือ ชาย หญิง
- แยกการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวัน คือ น้อยกว่า 1 ชั่วโมง 1-3 ชั่วโมง และมากกว่า 3 ชั่วโมง
- แยกการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ คือ มี ไม่มี

- แยกแหล่งที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต เน็ต คือ บ้าน มหาวิทยาลัย ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านอาหารหรือร้านกาแฟและอื่น ๆ
- แยกความย่อในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ นาน ๆ ครั้ง 1-2 วันต่อสัปดาห์ 3-4 วันต่อสัปดาห์ 5-6 วันต่อสัปดาห์ และทุกวัน
- แยกระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง คือ น้อยกว่า 30 นาที 0.30 - 1 ชั่วโมง 1-1.30 ชั่วโมง 1.30 - 2 ชั่วโมง และมากกว่า 2 ชั่วโมง
- แยกประเภทของอุปกรณ์สื่อสารที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต คือ คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์แบบพกพา คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ และอื่น ๆ

- การเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบบริหารจัดการการ

เรียนรู้

3.2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid

Learning

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งบทเรียนออนไลน์ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ และแบบสอบถาม

3.3.1 ส่วนที่หนึ่ง คือ บทเรียนออนไลน์ในรายวิชาระบบจัดการฐานข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยบทต่าง ๆ ซึ่งได้นำมาจากบทเรียนออนไลน์รายวิชาระบบจัดการฐาน ดังต่อไปนี้ และนำเข้าสู่ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา สามารถเข้าถึงได้จาก <http://lms.rmutsv.ac.th> โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกนำมา 3 บทดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทที่ 10 เรื่องการคงสภาพของข้อมูล

- แนวคิดเรื่องบูรณาภาพของข้อมูล
- การประมวลผลรายการเปลี่ยนแปลงเบื้องต้น
- การจัดรายการเปลี่ยนแปลง
- การจัดรายการเปลี่ยนแปลงขั้นสูง

บทที่ 11 เรื่องการฟื้นฟูสภาพและการควบคุมภาวะความพร้อม

- การฟื้นฟูสภาพ
- การควบคุมภาวะความพร้อมกัน

บทที่ 12 เรื่องความปลอดภัยของข้อมูล

- แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล
- การสร้างระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
- การควบคุมความปลอดภัยด้วยวี

3.3.2 ส่วนที่สอง คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลชีวประวัติของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้ ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning

3.4 วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.4.1 การสร้างบทเรียนและแบบทดสอบแบบ

บทเรียนออนไลน์ในรายวิชาระบบจัดการฐานข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยบทต่าง ๆ ซึ่งได้นำมาจากบทเรียนออนไลน์รายวิชาระบบจัดการฐาน รวมถึงแบบทดสอบในแต่ละบท แนะนำขึ้นระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา สามารถเข้าถึงได้จาก <http://lms.rmutsv.ac.th> โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกนำมา 3 บท

3.4.2 แบบสอบถาม

- ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบประเมินจากตำราการวัดผลทางการศึกษาของรองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร และคณะ โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท [11]

- ศึกษาข้อความที่แสดงถึงความสามารถในการตอบข้อสอบบรรยายและสร้างแบบสอบถามประเมินโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกค่าได้เพียงค่าเดียว จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อและตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถนำข้อคิดเห็นดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา ข้อสรุป

3.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การคุณภาพแบบแบบสอบถามระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนที่ไม่ใช่เป็นนักศึกษาสาขาระบบสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา จำนวน 30 ชุด และนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วย

วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบัก โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ซึ่งกำหนดค่าแอลฟา 0.75 โดยผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามครั้งนี้ พบว่าแบบสอบถามความสามารถในการตอบข้อสอบบรรยาย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

3.6 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยม นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 105 คน

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงซึ่งจำนวนคือ 100 ตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาระบบจัดการฐานข้อมูลในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 100 คน โดยการส่งแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้และเมื่อได้รับแบบสอบถามคืน จึงทำการตรวจสอบความถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม คัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้เริ่มดำเนินการในช่วงภาคเรียนที่ 2/2554 เป็นระยะเวลา 17 สัปดาห์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในตอนแรกยังไม่มีความเข้าใจในการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการอธิบาย เพื่อสร้างความเข้าใจ และให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ แนวทางการสอน เงื่อนไขต่าง ๆ และวิธีการวัดและประเมินผลผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อความสมบูรณ์ ถูกต้อง และครบถ้วนในการวิจัย จนทำให้สามารถรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวนทั้งสิ้น 100 ชุด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาแล้วนั้น ได้นำมาลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences:SPSS เพื่อการหาค่าทางสถิติพื้นฐาน ในแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (mean) วิเคราะห์ t-test และวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย One Way ANOVA สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา

3.7.2 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

เพื่อให้การแปลความหมายในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยในแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เรียนต่อแบบสอบถามระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามในแต่ละข้อแล้วนำมาแปลความหมายด้วย
เกณฑ์ประเมิน โดยใช้ช่วงห่าง 5 ช่วงดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นน้อย
- ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นมาก
- ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยได้นำเสนอจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการวิจัยเรื่องศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จำนวนประชากรทั้งสิ้น 105 คนซึ่งได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 100 ตัวอย่าง พบว่าแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมาแล้วนำมาใช้สำหรับการวิเคราะห์นั้นมีจำนวน 100 ชุด ซึ่งเป็นไปตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

สำหรับการวิเคราะห์และเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences:SPSS เพื่อการหาค่าทางสถิติพื้นฐานในแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (mean) วิเคราะห์ t-test และวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย One Way ANOVA สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ตารางเพื่อแสดงผลประกอบคำบรรยาย โดยอาศัยหลักการ และทฤษฎีที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงลำดับขั้นตอนนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกเป็น 4 ตอนมีรายละเอียดดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
SD	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติทดสอบ t
Sig	แทน ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างชีวปัจจัยของผู้เรียนมีผลต่อคะแนนหลังการทดสอบ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันมีผลต่อผลคะแนนหลังการทดสอบ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ

Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ชีวปัจจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	26	26.0
	หญิง	74	74.0
	รวม	100	100.0
การใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวัน			
	น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	45	45.0
	1 - 3 ชั่วโมง	48	48.0
	มากกว่า 3 ชั่วโมง	7	7.0
	รวม	100	100.0
มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้หรือไม่			
	มี	49	49.0
	ไม่มี	51	51.0
	รวม	100	100.0
ใช้งานอินเทอร์เน็ตจากที่ใด			
	บ้าน	34	34.0
	มหาวิทยาลัย	51	51.0
	ร้านอินเทอร์เน็ต	15	15.0
	ร้านอาหาร หรือร้านกาแฟ	0	0.0
	รวม	100	100.0

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ชีวปัจจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยเพียงใด		
นาน ๆ ครั้ง	1	1.0
1 - 2 วันต่อสัปดาห์	11	11.0
3 - 4 วันต่อสัปดาห์	6	6.0
5 - 6 วันต่อสัปดาห์	6	6.0
ทุกวัน	76	76.0
รวม	100	100.0
ใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งนั้น ใช้ระยะเวลานานเท่าใด		
น้อยกว่า 30 นาที	40	40.0
0.30 - 1 ชั่วโมง	45	45.0
1 - 1.30 ชั่วโมง	11	11.0
1.30 - 2 ชั่วโมง	4	4.0
มากกว่า 2 ชั่วโมง	0	0.0
รวม	100	100.0
ใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์สื่อสารประเภทใด		
คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ (Desktop Computer)	23	23.0
คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Notebook)	31	31.0
คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet PC)	12	12.0
โทรศัพท์มือถือ	34	34.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม อธิบายและนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.0 และเพศชาย ร้อยละ 26.0
2. การใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้วันละ 1 - 3 ชั่วโมงต่อวันร้อยละ 48.0 น้อยกว่า 1 ชั่วโมงร้อยละ 45.0 และมากกว่า 3 ชั่วโมงร้อยละ 7.0
3. มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ร้อยละ 51.0 และมีคอมพิวเตอร์ใช้ร้อยละ 49.0
4. แหล่งใช้งานอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้งานอินเทอร์เน็ตจากมหาวิทยาลัย ร้อยละ 51.0 จากบ้านร้อยละ 34.0 จากร้านอินเทอร์เน็ตร้อยละ 15.0 และจากร้านอาหารหรือร้านค้าแฟร้อร้อยละ 0.0

5. ความถี่ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทุกวัน ร้อยละ 76.0 ใช้งาน 1 - 2 วันต่อสัปดาห์ร้อยละ 11.0 ใช้งาน 3 - 4 วันต่อสัปดาห์และ 5 - 6 วันต่อสัปดาห์ร้อยละ 6.0 เท่ากัน

6. ระยะเวลาการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลา 0.30 - 1 ชั่วโมงร้อยละ 45.0 น้อยกว่า 30 นาทีร้อยละ 40.0 1 - 1.30 ชั่วโมงร้อยละ 11.0 1.30 - 2 ชั่วโมงร้อยละ 4.0 และมากกว่า 2 ชั่วโมงร้อยละ 0.0

7. ประเภทของการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์สื่อสาร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือร้อยละ 34.0 คอมพิวเตอร์แบบพกพาร้อยละ 31.0 คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะร้อยละ 23.0 และคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตร้อยละ 12.0

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างเชิงปัจจัยของผู้เรียนมีผลต่อคะแนนหลังการทดสอบ

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนหลังการทดสอบจำแนกตามเพศ

เพศ	n = 100	\bar{X}	S.D.	Sig
ชาย	26	27.154	7.336	0.537
หญิง	74	26.460	7.567	

* ระดับนัยสำคัญที่ .005

จากตารางที่ 4.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนหลังการทดสอบจำแนกตามเพศโดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่ต่างกัน

ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวัน กับคะแนนหลังการทดสอบ

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	53.013a	48	0.287

จากตารางที่ 4.3 ทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวันกับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .005 พบว่าระยะเวลาในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงกับคะแนนหลังการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับคะแนนหลังการทดสอบ

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	103.838 ^a	96	0.275

* ระดับนัยสำคัญที่ .005

จากตารางที่ 4.4 ทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .005 พบว่าระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับคะแนนหลังการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งการกับคะแนนหลังการทดสอบ

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	68.839 ^a	72	0.584

* ระดับนัยสำคัญที่ .005

จากตารางที่ 4.5 ทดสอบความสัมพันธ์ของระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งการกับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .005 พบว่าระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับคะแนนหลังการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันมีผลต่อผลคะแนนหลังการทดสอบ

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความแตกต่างกันของปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	697.910	3	232.637	4.617	0.005
Within Groups	4837.130	96	50.387		
Total	5535.040	99			

* ระดับนัยสำคัญที่ .005

จากตารางที่ 4.6 ทดสอบความแตกต่างกันของปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .005 พบว่าปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบมีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้

การเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS	\bar{X} (n=100)	SD	ระดับ
1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS สนับสนุนให้มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้	3.89	0.79	มาก
2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น	3.88	0.756	มาก
3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา	4.09	0.712	มาก
4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้มีการติดต่อสื่อสารเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ระหว่างผู้เรียน เพื่อนร่วมชั้น และผู้สอน	4.03	0.834	มาก
5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS สามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจยิ่งขึ้น	3.97	0.643	มาก
6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน	3.96	0.764	มาก
7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนทราบผลความสำเร็จ และความก้าวหน้าของผู้เรียน	4.01	0.659	มาก

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้ (ต่อ)

การเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS	\bar{X} (n=100)	SD	ระดับ
8 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ซึ่งบทเรียนมีภาพเคลื่อนไหว ภาพวีดิทัศน์ช่วยเร้าความสนใจในการเรียน และเกิดการเรียนรู้ได้ดี	4.02	0.651	มาก
9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาศึกษา และทำความเข้าใจมากกว่าปกติ	3.94	0.763	มาก
10 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนมักมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการเรียน	2.10	0.937	น้อย
11 ท่านมีความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS	3.76	0.683	มาก
12 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS สามารถใช้งานง่ายและความสะดวก	3.88	0.782	มาก
13 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนเพียงพอต่อการใช้งานของผู้เรียน	4.14	0.636	มาก
14 โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS	4.24	0.622	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	3.85	0.723	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, SD. = 0.723) เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นในหัวข้อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนมักมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการเรียนมีระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$, SD. = 0.937) และมีระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือหัวข้อ โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ($\bar{X} = 4.24$, SD. = 0.622)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การ ศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอ จะทำให้ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning และระดับความคิดเห็นของผู้เรียน สามารถนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่มีที่ สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อใช้ในการประเมินและวัดผลในรายวิชาต่าง ๆ ของทางคณะ บริหารธุรกิจ และพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มทักษะ และโอกาสในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศได้อย่างเหมาะสม รวมถึงผู้ที่สนใจจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามแนวคิดการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วย บทเรียนออนไลน์ กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ ภายใต้การบริหารจัดการด้วยระบบบริหารจัดการเรียน การสอนกรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิธีการดำเนินการวิจัยจึงเป็นการศึกษาถึงองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning การบริหาร จัดการเรียนการสอนภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) การออกแบบและพัฒนาสื่อบทเรียนออนไลน์ การออกแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดและ ประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning แล้วจึงพัฒนาสื่อบทเรียนออนไลน์ ภายใต้ ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ และแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และ รวบรวมวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 105 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคสมทบของสาขาระบบสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาระบบจัดการฐานข้อมูลในภาคการศึกษา 2/2554 จำนวน 100 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposing Sampling)

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งบทเรียนออนไลน์ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้และแบบสอบถาม

ส่วนที่หนึ่ง คือ บทเรียนออนไลน์ในรายวิชาระบบจัดการฐานข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยบทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

บทที่ 10 เรื่องการคงสภาพของข้อมูล

- แนวคิดเรื่องบูรณาภาพของข้อมูล
- การประมวลผลรายการเปลี่ยนแปลงเบื้องต้น
- การจัดรายการเปลี่ยนแปลง
- การจัดรายการเปลี่ยนแปลงขั้นสูง

บทที่ 11 เรื่องการฟื้นฟูสภาพและการควบคุมภาวะความพร้อม

- การฟื้นฟูสภาพ
- การควบคุมภาวะความพร้อมกัน

บทที่ 12 เรื่องความปลอดภัยของข้อมูล

- แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล
- การสร้างระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
- การควบคุมความปลอดภัยด้วยวีว

ส่วนที่สอง คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning
2. ประยุกต์ใช้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาศัยการจัดการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning
3. สามารถระบุเป็นตัวชี้วัดในรายงานการประเมินตนเอง SAR ของคณะบริหารธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลชีวปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลชีวปัจจัยของกลุ่มตัวอย่างพบว่า จำนวนและร้อยละข้อมูลชีวปัจจัยของผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.0 และเพศชาย ร้อยละ 26.0 การใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้วันละ 1 - 3 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 48.0 น้อยกว่า 1 ชั่วโมงร้อยละ 45.0 และมากกว่า 3 ชั่วโมงร้อยละ 7.0 มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ร้อยละ 51.0 และมีคอมพิวเตอร์ใช้ร้อยละ 49.0 แหล่งใช้งานอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้งานอินเทอร์เน็ตจากมหาวิทยาลัย ร้อยละ 51.0 จากบ้านร้อยละ 34.0 จากร้านอินเทอร์เน็ตร้อยละ 15.0 และจากร้านอาหารหรือร้านกาแฟร้อยละ 0.0 ความถี่ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทุกวัน ร้อยละ 76.0 ใช้งาน 1 - 2 วันต่อสัปดาห์ร้อยละ 11.0 ใช้งาน 3 - 4 วันต่อสัปดาห์และ 5 - 6 วันต่อสัปดาห์ร้อยละ 6.0 เท่ากัน ระยะเวลาการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลา 0.30 - 1 ชั่วโมงร้อยละ 45.0 น้อยกว่า 30 นาทีร้อยละ 40.0 1 - 1.30 ชั่วโมงร้อยละ 11.0 1.30 - 2 ชั่วโมงร้อยละ 4.0 และมากกว่า 2 ชั่วโมงร้อยละ 0.0 และประเภทของการใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์สื่อสาร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือร้อยละ 34.0 คอมพิวเตอร์แบบพกพาร้อยละ 31.0 คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะร้อยละ 23.0 และคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตร้อยละ 12.0

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างชีวปัจจัยของผู้เรียนมีผลต่อคะแนนหลังการทดสอบ

เมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนหลังการทดสอบจำแนกตามเพศโดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าไม่ต่างกัน

เมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวันกับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .005 พบว่าระยะเวลาในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงกับคะแนนหลังการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์กัน

เมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัย

สำคัญ .005 พบว่าระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับคะแนนหลังการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์กัน

เมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งการกับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .005 พบว่าระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับคะแนนหลังการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันมีผลต่อผลคะแนนหลังการทดสอบ

เมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ เมื่อทดสอบความแตกต่างกันของปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ .005 พบว่าปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบมีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้

เมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างโดยให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ภายใต้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ พบว่าระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, $SD. = 0.723$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นในหัวข้อการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนมักมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการเรียนมีระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$, $SD. = 0.937$) และมีระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือหัวข้อ โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ($\bar{X} = 4.24$, $SD. = 0.622$)

อภิปรายผล

การอภิปรายผล การ ศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สามารถสรุป ถึงปัญหาได้ดังต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ภายใต้ระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ นั้น หากผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีการเรียนในลักษณะที่เรียกว่า การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) ก็จะทำให้ผู้เรียนมีระดับคะแนนหลังการทดสอบในระดับที่สูงได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉมนน จีรังสุวรรณ และปณดา วรณพิรุณ [10] ที่มีการนำรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน และงานวิจัยของทัศนิตา คุณสนอง ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคมเรื่องการ

เขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา โดยนักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจนทำให้นักเรียนมีระดับคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. เมื่อพิจารณาความแตกต่างชีวปัจจัยของผู้เรียนมีผลต่อคะแนนหลังการทดสอบ นั้นพบว่าลักษณะที่แตกต่างกันชีวปัจจัยของผู้เรียนด้านเพศ ด้านระยะเวลาในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง ด้านระยะเวลาในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ และด้านระยะเวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตกลับพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. เมื่อมาพิจารณาความแตกต่างกันของปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบกลับ พบว่า ปริมาณการเรียนรู้ร่วมกันกับคะแนนหลังการทดสอบมีความแตกต่างกัน

4. เมื่อมาพิจารณาถึงระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ด้วยบทเรียนออนไลน์ภายใต้ระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ นั้น พบว่า ผู้เรียนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สนับสนุนให้มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้มีการติดต่อสื่อสารเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาระหว่างผู้เรียน เพื่อนร่วมชั้น และผู้สอน สามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจยิ่งขึ้น เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนทราบผลความสำเร็จ และความก้าวหน้าของผู้เรียน บทเรียนมีภาพเคลื่อนไหว ภาพวีดิทัศน์ช่วยสร้างความสนใจในการเรียน และเกิดการเรียนรู้ได้ดี ทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาศึกษา และทำความเข้าใจมากกว่าปกติ มีความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผล สามารถใช้งานง่ายและความสะดวก มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนเพียงพอต่อการใช้งานของผู้เรียน และมีเพียงหัวข้อเดียวที่ผู้เรียนโดยภาพรวมผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ และที่สำคัญผู้เรียนกลับมองว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ นั้นทำให้ผู้เรียนมักมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการเรียนในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อเป็นแนวทางชัดเจนในการวัด และประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งทำให้การวัด และประเมินมีประสิทธิภาพนั้น ควรศึกษาในลักษณะของรายวิชาที่หลากหลาย เพื่อพิจารณาถึงลักษณะการประยุกต์ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่เหมาะสม เนื่องจากลักษณะของรายวิชาแต่ละวิชามีความแตกต่างกัน

2. ปัจจุบันผู้เรียนมักนิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันทั้งในเรื่องส่วนตัว และเรื่องเรียน ผู้สอนจึงควรมีการนำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสังคมออนไลน์มาเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเรียนแบบ Hybrid Learning เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสาร และเข้าถึงพฤติกรรมเรียนที่เปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในปัจจุบัน

3. ควรมีการศึกษาพึงประเด็นด้านจริยธรรม ความเป็นส่วนตัว และมารยาททางสังคมบนเครื่องมือสารสนเทศที่นำมาประยุกต์ใช้ อาทิ เครื่องข่ายสังคมออนไลน์ ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ หรืออื่น ๆ ซึ่งจะสอดคล้องกับทฤษฎีของบลูม (Bloom's Taxonomy) โดยได้แยกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาออกเป็น 3 ด้านคือ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และ ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)



บรรณานุกรม

- [1] เนื้อหาบทเรียนรายวิชาระบบจัดการฐานข้อมูล. เข้าถึงได้จาก : http://course.eau.ac.th/course/Download/0520207/public_html/team.htm [สืบค้นเมื่อ: 25 ม.ค. 2555].
- [2] ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือบน e-Learning. เข้าถึงได้จาก: <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=2821.0> [สืบค้นเมื่อ: 25 ม.ค. 2555].
- [3] Collaborative Learning (แบบร่วมมือ) และการเรียนรู้ Cooperative Learning (แบบร่วมมือ). เข้าถึงได้จาก : <http://images.khampuig.multiply.multiplycontent.com/attachment/0/SpeNVwoKCCIAAAOXZzA1/Collaborative%20Learning.doc?key=khampuig:journal:5&nmid=278740463> [สืบค้นเมื่อ: 23 ม.ค. 2555].
- [4] นางสาวรุ่งทิพย์ เรืองเทพ. การจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning ผ่านระบบ LMS. ฝ่ายบริการและฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [5] การเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning. เข้าถึงได้จาก : http://www.google.co.th/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=7&cad=rja&ved=0CFwQFjAG&url=http%3A%2F%2Fwww.afaps.ac.th%2F~edbsci%2Fpdf%2Fkm%2Fkemil_bhl.pdf&ei=fMs5ULq-IYLJrAfvr4G4Bw&usg=AFQjCNFngo23j8c3dNpmIQ_TDJk8VvCCQ [สืบค้นเมื่อ: 3 ก.พ. 2555].
- [6] สอนแบบ Hybrid Learning. เข้าถึงได้จาก : http://www.utcc.ac.th/news/163/UTCC_Hybrid_Learning_ระบบการเรียนการสอนแบบไฮบริด_.html [สืบค้นเมื่อ: 3 ก.พ. 2555].
- [7] ชีภาภรณ์ นฤมาณลินี. การประสานระหว่างการเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์กับการเรียนรู้ร่วมกันตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม. The 6TH National Conference on Computing and Information Technology, p830 - 835, 2010.
- [8] สนิท ตีเมืองซ้าย มนต์ชัย เทียนทอง และสุพจน์ นิตย์สุวรรณ. การเรียนรู้ร่วมกันผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) บนระบบมูเดิล (Moodle). The 5TH National Conference on Computing and Information Technology, p917 - 923. 2009.
- [9] ณัฐ สมณคุปต์. การใช้สื่อเครือข่ายสังคมเพื่อการเรียนรู้กันแบบบูรณาการทางการเกษตรโดยใช้โครงการเป็นหลัก. The 7TH National Conference on Communications, p346 - 352. 2011.

- [10] ฉมนน จีรังสุวรรณ และ ปณตนา วรณพิรุณ. รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมสำหรับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา. The 7TH National Conference on Communications, p115 - 121. 2011.
- [11] สรชัย พิศาลบุตร และคณะ. การสร้างและประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์, 2550. 316 หน้า



ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความคิดเห็นใช้งานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ
Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้



แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นการใช้งานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้ตอบ เพื่อทราบความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบดังกล่าว

2. แบบประเมิน มีทั้งหมด 3 ส่วนดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 คือข้อมูลชีวประวัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ส่วนที่ 2 คือข้อมูลระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้

2.3 ส่วนที่ 3 คือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning

3. สำหรับระดับความคิดเห็นการใช้งานของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลชีวประวัติของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

() 1) ชาย

() 2) หญิง

2. ท่านใช้บริการอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมงต่อวัน

() 1) น้อยกว่า 1 ชั่วโมง

() 2) 1 - 3 ชั่วโมง

() 3) มากกว่า 3 ชั่วโมง

3. ท่านมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้หรือไม่

() 1) มี

() 2) ไม่มี

4. ท่านมักจะใช้งานอินเทอร์เน็ตจากที่ใด
- () 1) บ้าน
 - () 2) มหาวิทยาลัย
 - () 3) ร้านอินเทอร์เน็ต
 - () 4) ร้านอาหาร หรือร้านกาแฟ
 - () 5) อื่น ๆ โปรดระบุ
5. ท่านใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยเพียงใด
- () 1) นาน ๆ ครั้ง
 - () 2) 1 - 2 วันต่อสัปดาห์
 - () 3) 3 - 4 วันต่อสัปดาห์
 - () 4) 5 - 6 วันต่อสัปดาห์
 - () 5) ทุกวัน
6. ท่านใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งนั้น ใช้ระยะเวลาานเท่าใด
- () 1) น้อยกว่า 30 นาที
 - () 2) 30 - 1 ชั่วโมง
 - () 3) 1 - 1.30 ชั่วโมง
 - () 4) 1.30 - 2 ชั่วโมง
 - () 5) มากกว่า 2 ชั่วโมง
7. ท่านมักจะใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์สื่อสารประเภทใด
- () 1) คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ (Desktop Computer)
 - () 2) คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Notebook)
 - () 3) คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet PC)
 - () 4) โทรศัพท์มือถือ
 - () 5) อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบการจัดการการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ระดับของความคิดเห็น

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS	ระดับพฤติกรรมการใช้งาน				
	5	4	3	2	1
1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS สนับสนุนให้มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้					
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น					
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา					
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้มีการติดต่อสื่อสารเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ระหว่างผู้เรียน เพื่อนร่วมชั้น และผู้สอน					
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS สามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจยิ่งขึ้น					
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน					
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนทราบผลความสำเร็จ และความก้าวหน้าของผู้เรียน					
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ซึ่งบทเรียนมีภาพเคลื่อนไหว ภาพวีดิทัศน์ช่วยสร้างความสนใจในการเรียน และเกิดการเรียนรู้ได้ดี					
9. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาศึกษา และทำความเข้าใจมากกว่าปกติ					
10. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS ทำให้ผู้เรียนมักมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการเรียน					
11. ท่านมีความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และพฤติกรรมของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS					

การเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS	ระดับพฤติกรรมการใช้งาน				
	5	4	3	2	1
12. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS สามารถใช้งานง่ายและความสะดวก					
13. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนเพียงพอต่อการใช้งานของผู้เรียน					
14. โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning ผ่านระบบ LMS					

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Hybrid Learning

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง
-- คณะผู้วิจัย --



ประวัติผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล นายธีepakom นฤมาณลินี
Mr. Theepakom Naruemannalinee
2. เลขหมายประจำตัวประชาชน 3909800934690
3. ตำแหน่งปัจจุบัน ลูกจ้างชั่วคราว
4. หน่วยงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา 90000 โทร. (074) 313176 ต่อ 1751
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี เทคโนโลยีสารสนเทศ (B.Sc.IT)
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. 2543
ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (M.Sc.)
คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่ พ.ศ. 2553



3. ผู้ร่วมวิจัย

1. ชื่อ – สกุล นายจตุพร จิรันดร
Mr.Jatuporn Jirundorn
2. เลขหมายประจำตัวประชาชน 3900100396514
3. ตำแหน่งปัจจุบัน ลูกจ้างชั่วคราว
4. หน่วยงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา 90000 โทร. (074) 313176 ต่อ 1715
5. ประวัติการศึกษา
 - ปริญญาตรี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (BBA.) คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่ พ.ศ. 2544
 - ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (M.Sc.)
คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่ พ.ศ. 2550



